

33ste vergadering

Donderdag 30 november 1995

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Zijlstra

Tegenwoordig zijn 132 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Assen, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Blauw, Van Blerck-Woerdman, Bolkestein, Boogaard, Van den Bos, Van Boxtel, Bremmer, Bukman, M.M. van der Burg, V.A.M. van der Burg, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Deetman, Van Dijke, Dijksma, Dittrich, Van den Doel, Van Erp, Essers, Fermina, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Van Heemst, Heerma, Van der Heijden, Hendriks, Hessing, Hillen, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Houda, Huys, Janmaat, Jeekel, De Jong, Kalsbeek-Jasperse, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, De Koning, Korthals, Lambrechts, Lansink, Leers, Liemburg, Lilipaly, Marijnissen, Mateman, Middel, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noormanden Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Van der Ploeg, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Van Rooy, Rosenmüller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Stellingwerf, Sterk, Swildens-Rozendaal, Van Traa, Valk, Ter Veer, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, Verkerk, Versnel-Schmitz, Verspaget, Vliegthart, Van der Vlies, Van Vliet, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, Vreeman, B.M. de Vries, J.M. de Vries, Wallage, Van Walsem, Van Waning, Weisglas, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger,

Wolters, Woltjer, Ybema, Van Zijl, Zijlstra, Zonneveld en Van Zuijlen,

en de heer Wijers, minister van Economische Zaken, mevrouw Borst-Eilers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw Van de Vondervoort, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, en de heer Linschoten, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Esselink en Soutendijk-van Appeldoorn, wegens bezigheden elders;

Van Ardenne-van der Hoeven, Doelman-Pel en Dankers, wegens ziekte;

Van der Linden, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Wat de orde van deze vergadering betreft, deel ik mede dat nu allereerst de afronding van de behandeling van de Wet geneesmiddelenprijzen zal plaatsvinden. Daarna, naar verwachting omstreeks twaalf uur, half een, behandelen wij het wetsvoorstel inzake de provinciale belastingen. Vervolgens zal er een lange pauze zijn, tot circa vijf uur, waarna een regeling van werkzaamheden en stemmingen zullen plaatsvinden. Na de avondpauze zullen wij verder gaan met de agenda voor vandaag.

Mevrouw **Kamp** (VVD): Voorzitter! Gisteren is er bij de regeling van

werkzaamheden sprake van geweest dat eventuele heropeningen van de beraadslaging bij de stemmingen geagendeerd zouden moeten worden. Hebt u daar ook rekening mee gehouden?

De **voorzitter**: Daar is mij niets van bekend. Voor zover ik weet, is er geen heropening gevraagd.

De heer **Van Boxtel** (D66): Voorzitter! Als ik het goed begrijp, is er vanmiddag dus geen plenaire vergadering?

De **voorzitter**: Inderdaad, want de fracties hebben tijd nodig om zich voor te bereiden op de stemmingen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Coördinatiewet sociale verzekering en de Werkloosheidswet (franchise Werkloosheidswet) (24483);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Huisvestingswet (provinciale toets toewijzingscriteria voor woonruimte veilig stellen) (24486);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren en enige andere wetten (aanvulling van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren met onder meer de onderwerpen omvang van de taak, arbeidstijd, vakantie en verlof) (24220);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren en enige andere wetten (salariswijziging per 1 januari 1995) (24231).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en, na goedkeuring

Voorzitter

van de onderdelen, zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Regels omtrent de vaststelling van maximumprijzen voor geneesmiddelen (Wet geneesmiddelenprijzen) (24266).**

(Zie vergadering van 29 november 1995.)

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

Minister **Borst-Eilers**: Voorzitter! Ik wil nog even de gedachte achter de prijzenwet in herinnering roepen. Als wij in de gezondheidszorg op alles en iedereen bezuinigen en ook van patiënten een eigen bijdrage vragen, dan kan het niet zo zijn dat er zoveel geld in de farmaceutische bedrijfskolom blijft hangen en dat de patiënten een prijs voor geneesmiddelen betalen die aanzienlijk hoger is dan het gemiddelde in Europa. De markt zit vast, zo hebben gisteren ook vele sprekers geconstateerd, en ze moet "losgetrild" worden. Er moet gewoon wat gezonde concurrentie komen, dat is eigenlijk het hoofddoel van ons beleid. Daartoe hebben wij dan ook de IWG-maatregelen laten uitwerken door een gezamenlijke werkgroep van mijn ministerie, Financiën en Economische Zaken. Wij hebben er ook vertrouwen in dat het zal werken, maar het is een geleidelijk proces. Ik zal straks nog iets over de stand van zaken mededelen.

Er moet ook een belang voor de vraagzijde komen, want een markt waarin dat niet bestaat, werkt ook niet. Het instrument daarvoor is het invoeren van verzekeringsbudgettering, maar ook dat is een geleidelijk proces. Behalve deze maatregelen, die ons het meest "dierbaar" zijn, hebben wij dan ook gezocht naar een maatregel die op korte termijn de prijzen zo'n 20% naar beneden zou kunnen brengen, het verschil tussen onze prijzen en het gemiddelde in Europa. Die maatregel hebben wij gevonden in de prijzenwet. Ik heb vannacht met genoeg geconstateerd dat alle fractievoerders die prijzenwet een kans willen geven. De regering is

de Kamer erkentelijk voor het tonen van deze steun. Er waren echter ook kritische vragen en daar zal ik graag op antwoorden. Men miste kennelijk de handtekening van de minister van Economische Zaken onder het wetsvoorstel alsmede zijn aanwezigheid, vannacht, in deze Kamer. Ik antwoord op deze vraag: zo zijn onze manieren! Wij hebben met drie collega's in het kabinet, minister Wijers, minister Zalm en ik zelf, deze wet in grote harmonie voorbereid, maar omdat dit duidelijk een maatregel is die op mijn beleidsterrein ligt en daar ook zijn oorsprong en zin in vindt, vertegenwoordig ik op dit punt het kabinet. De andere collega's in het kabinet ± de heer Van der Vlies zei gisteren al dat ~~de~~ handtekening, de handtekening van het gehele kabinet vertegenwoordigt ± zwaaien in zo'n geval de desbetreffende collega hartelijk uit en zeggen: veel sterkte, jij redt je wel. En zo is het ook hier gedaan.

Een veel gehoorde vraag was of er geen alternatieven zijn voor de prijzenwet. Ik zei al dat dit niet onze meest favoriete maatregel is. Tevens werd gesproken over het alternatieve plan van Nefarma. De heer Smits zei zelfs dat het departement afhoudend is geweest in het onderhouden van contacten met indieners van alternatieve voorstellen. Ik zou bijna zeggen: was dat maar waar. Mijn ambtenaren hebben vele uren doorgebracht in gesprekken met het bestuur van Nefarma, afzonderlijke farmaceutische industrieën, de groothandel en apothekers. Zelf heb ik dit jaar driemaal, en niet éénmaal, bestuurlijk overleg gevoerd met het bestuur van Nefarma over hun alternatieve ideeën. Aanvankelijk was dit van hun kant ongespecificeerd. Het ging toen meer om bezwaren tegen mijn idee. Wel waren er geluiden over een ander plan waarbij bijlage 5 gesplitst zou moeten worden. Ik zou vooral heel veel moeten doen en zij zouden volgen met een aantal maatregelen. Eergisteren is mij in het laatste overleg een definitief alternatief gepresenteerd. Overigens is dit eerder aan mijn directeur-generaal en zijn medewerkers aangeboden. Die hadden ook kritische opmerkingen gemaakt. Het speet hun dat, toen het plan werd voorgelegd in het bestuurlijke overleg, er met de opmerkingen niets gedaan bleek te zijn.

Wat is dit voorstel? Het bestaat uit drie onderdelen. Men bepleit herinstructie van de transparantie via wijziging van de COTG-richtlijnen. Die transparantie is prachtig, maar hoe handhaaf je die? In het verleden is dit een- en andermaal geprobeerd. De Economische controledienst heeft zaken aangespannen die vrijwel allemaal verloren zijn. Om wat voor reden dan ook heb ik daar niet veel vertrouwen in. Ik kom hierop nog wat uitvoeriger terug.

Het tweede onderdeel betreft het plan van Nefarma om bijlage 5 op te splitsen in een bijlage voor multi-source- en single-source-producten. Dat komt ongeveer overeen met geotrooieerde en niet-geotrooieerde producten. Voorgesteld wordt de vergoedingslimieten in het geneesmiddelenvergoedingsstelsel voor de single sources, de nog binnen het octrooi zijnde producten, te verlagen met 7% en de multi source met 25%. Men stelt voor dat ik, de minister, de vergoedingslimieten zal verlagen. Ik moet dus iets doen. Nefarma gaat ervan uit ± wij moeten ons realiseren dat Nefarma niet de gehele farmaceutische industrie in Nederland vertegenwoordigt en dat het een vereniging is van leden ± dat de leden die bij Nefarma zijn aangesloten, hun prijzen zullen verlagen.

Ik zie zoiets liever omgekeerd. Ik heb gezegd: als u de prijzen verlaagt, wil ik wel volgen. Dat zal dan ook in het GVS gebeuren met de vergoedingslimieten. Je komt terecht in kip-en-ei-discussies. Ik vind dat men te veel van de minister vraagt en zelf te weinig initiatieven neemt.

Het voorstel betekent een belangrijke ingreep in de methodiek van het GVS. Het principe van het GVS is dat onderling vervangbare middelen bij elkaar zitten. In het onderhavige stelsel kunnen die zelfs in verschillende bijlagen terecht komen.

De eerste maatregel betreft de vergoedingslimiet. Het GVS is onderdeel van de Ziekenfondswet. Eigenlijk komt het erop neer dat via de Ziekenfondswet een prijsdaling wordt bewerkstelligd. Dit is een probleem, want daar is de Ziekenfondswet niet voor. Daar mag die wet volgens mij ook niet voor gebruikt worden.

Als de industrie reageert, ook de niet-Nefarma-leden, zoals Nefarma hoopt, komen er collectieve